

være Kul og Intet værd for Statskassen, det tror jeg rigtignok sagner enhver Begrundelse. Naar Banen er færdig, vil man jo ad denne Vej kunne naa den engelske Kyst her fra Kjøbenhavn paa en Tid, af omtrent 40 Timer. Jeg tvivler meget om, at man ad nogen anden Vej vil kunne komme saa hurtigt til England som ad denne, og hvad der end kunde være Tilfældet med Postskællene, saa tror jeg ubetinget at turde sige, at Personer og Kjøbmandsvarer meget snart skulle lære at skjøne paa og lære at benytte den Vej, som er den hurtigste og billigste. Jeg tør selvfølgelig ikke føre et lignende Forsvar for den anden Banestrækning, den fra Esbjerg til Holstebro, men det forekommer mig ogsaa, at, naar man vil undtage den sydlige Everbane fra den absolute Fordømmelsesdom, vil i alt Fald den haarde Dom, som vil komme til at ramme det andet Banestykke, ikke komme til at tynde i den Grad i Vægtkaalen, at den samlede Betragtning af de tvende Baner, som Finantsministeren gjorde gjældende, bliver berettiget. Det er allerede igaar blevet fremhævet af det 8de kongevalgte Medlem (Fischer), at en væsentlig Grund til, at de jydskke Jernbaner ikke forrente sig saa godt, som man havde gjort Regning paa, var den, at man ved det første Anlæg havde valgt en uheldig Retning, og at man havde paabegyndt Anlægget fra den urigtige Side. Jeg tror, at det ærede kongevalgte Medlem har fuldstændig Ret i denne Betragtning; det er en Betragtning, som jeg ogsaa tidligere har gjort gjældende. Men, dersom det er saa, dersom der er særlige Omstændigheder tilstede, som gjøre, at de nuværende jydskke Jernbaner ikke fuldt forrente Anlægskapitalen eller forrente den i ringere Grad, end Mange maaffe have ventet, dersom der er saadanne særlige Forhold, som have bevirket dette, saa forekommer det mig at være høist urigtigt, fra den ringere Forrentning af de nuværende jydskke Jernbaner at ville drage nogen Slutning til, hvilken Forrentning man kan vente af andre Baner, der blive anlagte i den Retning, hvor Trafikken fordreer det, eller af denne Grund at ville opføre de fremtidige Baner som et Aktiv uden Værdi eller, thi der ligger vel egentlig en Modsigelse i disse Ord, frakjende dem en-

hver Værdi som Aktiv. Der er jo foruden det af det ærede 8de kongevalgte Medlem (Fischer) paapegede Forhold, nemlig det, at man paabegyndte de jydskke Jernbaners Anlæg med Bygningen af Everbanen, og først sent kom til at bringe dem i Forbindelse med Jernbanerne Syd paa, ogsaa andre Forhold, som have gjort disse Jernbaner mindre rentable, end det billig kunde ventes. Jeg sigter herved ganske særlig til, at disse Baners Anlægskapital har været meget høj. Det er Noget, der selvfølgelig nu tynger paa Forrentningen. Naar man vil sammenholde den Gjennemsnitspris, der senest er betalt for Vendsysselbanen, med Gjennemsnitsprisen for de ældre Anlæg, vil man jo komme til det Resultat, at de ældre Anlæg ere byggede omtrent 100,000 Rd. dyrere pr. Mil end Vendsysselbanen. Denne Forskjel hidrører ubetinget ikke alene fra Forskjel i Konstruktionen, som man jo let kunde ledes til at tro, og heller ikke fra Forskjel i Terrainforholdene, skjøndt det ganske vist ogsaa kan gjøre Noget dertil, men Forskjellen hidrører for en meget væsentlig Del deraf, at dette sidste Baneanlæg er betalt kontant, og efter at Anlægget har været udbudt i Entrepris, hvortil de ældre Anlæg skulde eller kunde — det er det rette Udtryk — betales i Staspapirer, og Kontrakterne bleve sluttede, uden at der var Veilighed til Konkurrence. Det er det ganske simple Forhold. Jeg skal ikke komme nærmere ind derpaa, medmindre der skulde gives særlig Anledning dertil, men saaledes er Forholdet i Virkeligheden, at disse Anlæg have kostet en nominal Sum, som er langt større, end hvad de kunde have været byggede for. Dunster man noget Bevis derfor, saa skal jeg kun henvise til, at i flere Aar igjennem have Entreprenuerne modtaget i Betaling for Bygningen lidt over 80 Rd. for hvert 100 Rd. Betalingsmiddel. Jeg tror, at alene denne Kjendsgjerning er nok til at godtgjøre min Paastand om, at den nominelle Bygningssum er langt højere, end nødvendigt var. Man troede den Gang, i 1861, ved at forbeholde sig en Betaling i Papirer, at fikke sig imod, hvad uheldige Konjunkturer kunde medføre. Ganske vist opnaaede man jo ogsaa en vis Betyggelse for Statskassen derigjennem,